

Venäjän onomatopoeettiset verbi-interjektiot

Oksana Kanerva

Väitöskirjani otsikko on *Russkije zvukopodražatelnyje glagolnyje meždometija v svete eksperimentalnyh i korpusnyh dannyh* ("Venäjän onomatopoeettiset verbi-interjektiot kokeellisen datan ja korpusdatan valossa"). Ennen siirtymistä itse aiheeseen on vastattava perustavanlaatuisen kysymyksen siitä, miten luonnolliset kielet luovat yhteyden sanojen muodon ja merkityksen välille.

Tarkastellaan ensin, mitä kieli oikeastaan on. Yksinkertaisimman luonnehdinnan mukaan kieli on koodi, jota ihmiset käyttävät viestintään. Kielet rakentuvat merkeistä, jotka muodostavat tämän koodin yksiköt. Sanoja pidetään kielen merkityksellisinä perusyksiköinä, niitä kutsutaan usein kielellisiksi merkeiksi. Kielten käyttäjät noudattavat tiettyä sopimusta siitä, että kukin kielellinen merkki merkitsee jotain. Sanat edustavat esineitä tai kohteita, jotka ovat ympäröivässä maailmassa; ne siis symboloivat näitä esineitä tai kohteita. Siksi sanoilla on sellainen symbolinen merkitys, joka perustuu puhujien keskenään hyväksymään kielelliseen sopimukseen tai konventioon. Tapa, jolla merkitys kohdennetaan, on suurelta osin arvaamaton eikä liity suoraan esineiden tai kohteiden ominaisuuksiin. Venäjän kielen sanan *kamen* ("kivi") esitysmuodossa ei ole mitään sellaista, mikä paljastaisi, että tämä esine on kova, kiinteä tms. Venäjän kieltä puhuvat ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että juuri tämä sana merkitsee juuri tätä "muuta kuin metallista mineraaliainesta".

Kielellinen konventio kohdentaa sanoille merkityksen mielivaltaisesti. Kielen mielivaltaisuutta pidetäänkin sen peruseriaatteena. Kielenkäyttäjät rakentavat erillisten symbolien sarjoja, joilla on olennaisesti mielivaltainen yhteys muodon ja merkityksen välillä lauseita muodostettaessa. Tarkastellaanpa seuraavaa esimerkkiä: *kamen upal v vodu* ("kivi putosi veteen"). Jokaisella tämän sarjan kielellisellä merkillä on symbolinen merkitys. Jokainen niistä edustaa esinettä, kohdetta tai käsitettä, joka on olemassa todellisessa maailmassa. Mikä tärkeintä, näiden sanojen äänneasussa ei ole mitään sellaista, mikä paljastaisi, että ne tarkoittavat juuri sitä.

Katsotaanpa toista esimerkkiä: *kamen pljuh v vodu* ("kivi plumps veteen"). Tässä lauseessa on yksi merkki, jonka muoto paljastaa, mitä se edustaa tosimaailmassa. Sanan *pljuh* ("plumps") äänneasu matkii kielenulkoista tosimaailman ääntä putoamisesta loiskahtaen. Tätä ilmiötä kutsutaan kielellisten ja kielenulkoisten äänien väliseksi ikonisuudeksi. Ikonisuus viittaa samankaltaisuuteen perustuvaan yhteyteen muodon ja merkityksen joidenkin osatekijöiden välillä. Ikonisuus on tyypillistä sanaryhmälle, jonka valitsin yksityiskohtaisen analyysin kohteeksi, koska tämän ryhmän sanat matkivat ympärillämme kuultavia tosimaailman ääniä. Esimerkkejä tällaisista venäjänkielisistä sanoista ovat sanat *bats* ("pam"), *pljuh* ("plumps") ja *zvjak* ("kilin"). Niiden äänneasu hakee innoituksensa tosimaailman luonnon äänistä, joiden osoittamiseen niitä käytetään. Suuri kysymys onkin, miten nämä kielenulkoisten ilmiöiden ei-mielivaltaiset nimeämiset toimivat kielijärjestelmässä, joka on muuten mielivaltaisen tavassaan nimetä esineitä tai kohteita.

Väitöskirjani tarkastelee venäjän kielen sanoja, kuten *bats*, *pljuh* ja *zvjak*, joita kutsutaan onomatopoeettisiksi verbi-interjektioiksi, koska niissä katsotaan yhdistyvän onomatopoijien, verbien ja interjektioiden ominaisuuksia. Kaikki nämä yksiköt kykenevät kuvaamaan ikonisesti eri lähdeobjektien, kuten onomatopoijien, tuottamia ääniä. Totean, että ne voivat osoittaa toimintaa, jonka yhteydessä esiintyy eri tosimaailman ympäristön ääniä, jotka ovat samanlaisia kuin tavalliset verbit. Totean myös, että ne voivat välittää puhujan havainnon tästä toiminnasta äkillisenä tai välittömänä. Kyky ilmaista puhujan asenteita ja tunnetiloja tarkoittaa, että näillä sanoilla on interjektion kaltaisia piirteitä. Katsotaanpa sanaa *bats*, joka viittaa laukauksiin tai räjähdyksiin; lyömiseen tai koputtamiseen; putoamiseen, työntämiseen tai heittämiseen; sekä johonkin nopeaan, odottamattomaan tai intensiiviseen, kuten lauseessa: *i vdrug – bats, tsto-to proishodit* ("yhtäkkiä – pam, jotain tapahtuu"). Onomatopoeettisia, verbillisiä ja interjektionaalisia ominaisuuksia pidetään väitöstutkimukseni kohteena oleville sanoille tyypillisinä.

Väitöskirjani aineisto koostuu 80 sanasta, jotka keräsin yleissanakirjoista ja muista empiirisen data-aineiston lähteistä. Merkitsin jokaisen tunnuksen interjektioiksi ja predikaatiksi ja laadin sille vastaavan äänen määritelmän ainakin yhdessä lähteessä. Havainnollistava aineisto käsitti yli 4 000 kontekstia, joissa nämä sanat esiintyivät. Esimerkkejä kerättiin Venäjän kansallisen korpuksen pääkorpuksesta, joka sisältää kirjallisia tekstejä, sekä kahdesta puhutun kielen korpuksesta: Venäjän kansallisen korpuksen puhutun venäjän korpuksesta ja pragmaattisten merkkiä puhutun kielen korpuksesta. Tämän lisäksi sekä perinteiset että epätavalliset yksiköt, samoin kuin lauseet, joissa niitä käytettiin, löytyivät fono-semanttisesti poikkeavien yksiköiden erikoissanakirjasta. Lopuksi analysoin nykyaikaisia lastenkirjallisuuden tekstejä näiden sanojen perinteisen sekä innovatiivisen ja tekijäkohtaisen käyttötavan suhteen.

Miten nämä sanat muodostuvat? Konsensuskäsityksenä on, että ne ilmenevät, kun on tarpeen jäljitellä tapahtumien havaintopiirteitä. Eräs niiden mielenkiintoinen piirre on, että ne eivät ole täysin ikonisia. On olemassa lajikohtaisia fysiologisia rajoituksia, koska äänihuulten avulla ihminen voi tuottaa ääniä tietyllä sävelkorkeudella ja tietyillä akustisilla ominaisuuksilla. Kielellisessä järjestelmässä on rajoituksia, jotka sallivat vain tietyt foneemisarjat. Nämä rajoitukset muokkaavat sanojen muotoa. Onkin erittäin todennäköistä, että venäjän kielen onomatopoeettiset verbi-interjektiot olisivat peräisin spontaaneista ääntelyistä, joista tulee puolittain konventionalisoituneita kohteita, jotta ne voivat toimia kielijärjestelmässä ja olla tulkittavissa sanan *vžik* tavoin hyönteisten surinana.

Onomatopoeettiset verbi-interjektiot ovat ilmaisuvoimaisia monin tavoin. Ensinnäkin ne heijastavat erilaisia ilmiöitä, jotka esiintyvät kielenulkoisessa tosimaailmassa. Tämäntyypp-

pinen ilmaisuvoimaisuus koskee tapaa, jolla ne välittävät tietoa. Ne tekevät sen ikonisen kuvaavuuden kautta. Kiehtovinta tässä on se, että ne voivat kuvata kuuloaistin, tuntoaistin, kinestetiiikan, näköaistin ja ehkä jopa haju- ja makuaistien piiriin kuuluvien tapahtumien erilaisia havainto-ominaisuuksia. Esimerkkejä tästä ovat: sana *tsok*, joka viittaa kosketukseen kovan pinnan kanssa, *šlep* – joustavan pinnan kanssa, *šork* – harjasmaisen pinnan kanssa ja *buh*, joka viittaa tylppiin ääniin; *tšeburah*, joka tarkoittaa putoamista tila-avaruudellisesti kiertyen, samoin kuin *bulyh*, joka tarkoittaa putoamista veteen. Mielenkiintoinen kysymys on, herättääkö jonkin palamiseen viittaava sana *pyh* mielle yhtymiä savun hajuun, ja herättävätkö veteen liittyvät ääni-imitaatiot, kuten *pljuh* tai *bulk*, visuaalisia assosiaatioita tai väriassosiaatioita.

Onomatopoeettiset verbi-interjektit ovat myös ilmaisuvoimaisia siinä mielessä, että ne voivat välittää tunteita ja psykologisia reaktioita. Esimerkiksi lauseessa *i vdrug – bats, tšto-to proishodit* ("äkisti – pam, jotain tapahtuu") sana *bats* voi osoittaa yllätystä. Seuraava ilmaisuvoiman tyyppi koskee näiden sanojen morfologista rakennetta. Morfeemien toistot ja päällekkäisyydet ovat hyvin tyypillisiä näille sanoille: *ba-bah, trah-tararah* ("pam"). Esimerkiksi *Polnošči: trahbah! / trahbah! / trah!* ("Puolet yöstä: pam-pam! / pam-pam! / pam!"). Tässä lauseessa puhuja valittaa naapureista, jotka tekevät asunnossaan koko ajan korjaustöitä. Toisto tekee sanasta *trahbah* ilmaisuvoimaisemman. Lopuksi todetaan näillä sanoilla olevan myös intonaatioon liittyvää ilmaisuvoimaa. Tällöin kyse on näiden sanojen korostamisesta intonaation avulla, johon liittyy erityyppistä prosodista etualalle tuontia, kuten taukoja yllä olevassa esimerkissä olevalla tavalla.

Näiden sanojen syntaktisella käyttäytymisellä on kaksi ilmenemismuotoa. Korpusdata-aineiston analyysi osoitti, että ne voivat olla joko syntaktisesti riippumattomia ja muodostaa oman lausahduksensa tai lauseen tai olla syntaktisesti integroituja ja toimia predikaatteina suhteessa 3:1. Esimerkissä *Vdrug: ...pljuh... Budto brosilu brevno v reku* ("Yhtäkkiä: ... loiskis... Ikään kuin tukki olisi heitetty jokeen") sana *pljuh* on syntaktisesti riippumaton, kun taas esimerkissä *A on umylsja – i pljuh na divan* ("Ja sitten hän pesi kasvonsa – ja heittäytyi sohvalle") se on syntaktisesti integroitu ja toimii predikaattina. Nämä havainnot muuttavat aiemmin omaksuttua yleistä näkemystä, jonka mukaan verbi-interjektoiden pääasiallinen tehtävä on toimia predikaattina. Yhteenvetona voidaan todeta, että näiden sanojen tyypillisin piirre on syntaktinen riippumattomuus, joka on keskimäärin kolme kertaa yleisempää kuin syntaktinen integraatio.

Data-aineistosta havaitsin myös, että lauseen sisällä voi olla paljon erilaisia välimerkkejä, joita käytetään erottamaan kyseiset sanat isäntärakenteesta. Tarkistin korvaustestillä, onko välimerkkien käytössä näiden sanojen jälkeen ja niiden syntaktisten tehtävien välillä yhteys. Perusajatuksena on, että jos korvaaminen sanoilla, joiden tehtävä on selvä, kuten nomineilla ja verbeillä, on mahdollista, kyseinen yksikkö pystyy suorittamaan saman tehtävän. Totesin, että välimerkit sanojen *bats, pljuh* ja *zvjak* yhteydessä noudattavat suurelta osin venäjän kielen välimerkkien toiminnallista periaatetta. Välimerkit puuttuivat lausahduksista, joissa kyseinen sana toimi predikaattina eli korvaaminen verbillä oli mahdollista. Kun nämä sanat viittasivat toiminnan sijaan ääniin, lauseen lopun välimerkit olivat tyypillisimpiä, ja korvaustestin osallistujat ehdottivat vastaavia ääniteitä kuvaavia substantiiveja korvaamisvaihtoehtoiksi.

Seuraava kysymys on, onko venäjän kielen onomatopoeettisten verbi-interjektoiden ilmaisuvoiman ja kieliopillisen integraation välillä yhteys. Muiden kielten samankaltaisia sanoja koskevissa tutkimuksissa on havaittu, että syntaktisesti integroiduilla yksiköillä on taipumus menettää ilmaisuvoimansa. Sain väitöskirjassani samanlaisia tuloksia. Tärkein tulos

osoitti, että morfologinen ja intonaatioon liittyvä ilmaisuvoima ja kielipillinen integraatio liittyivät toisiinsa kääntäen verrannollisesti. Erityisesti ne yksiköt, jotka sisälsivät toistuvia tai päällekkäisiä morfeemeja ja jotka olivat etualalla ja sisälsivät puhevirtauksen taukoja, pyrkivät muodostamaan syntaktisesti itsenäisen rakenteen ja päinvastoin. Näitä malleja havainnollistavat seuraavat esimerkit: *Polnotši: trahbah! / trahbah! / trah!* ("Puolet yöstä: pam-pam! / pam-pam! / pam!") ja *I kak eto vy govorili togda? Trah i ob zemlju! No na etot raz, / kažetsja, / serjozno* ("Ja kuinka sanoitte sen sitten? Pam pam maata vasten! Mutta tällä kertaa, / varmaankin, / se on vakavaa").

Tutkimustyön edetessä näiden sanojen kielellisen käyttäytymisen eri mallit alkoivat muodostaa yhtenäisen kuvan. Näyttö viittasi siihen, että intonaatio, morfologia, syntaksi ja välimerkit liittyivät toisiinsa näennäisesti näkymättömin viivoin. Seuraava vaihe oli tutkia onomatopoeettisten verbi-interjektioiden semantiikkaa ja pragmatiikkaa. Erityisesti havaittiin, että kontekstista riippuen nämä sanat voisivat täyttää eri pragmaattisia tehtäviä diskurssissa. Ensinnäkin niillä voi olla kvasi-viittaussellinen tehtävä: ne kuvaavat ikonisesti tapahtumien erilaisia havainto-ominaisuuksia. Lisäksi näillä sanoilla voi olla ilmaisutehtävä: ne voivat ilmaista tunteita ja muutoksia kognitiivisissa tiloissa, kuten esimerkeissä, joissa sana *bats* liittyy yllätykseen. Lisäksi ne voivat olla ideofonia: ne viittaavat äänen kuvaamaan ajatukseen. Esimerkiksi sana *vžuh* on synnyttänyt meemin, jossa kissa tekee taikojaan heiluttamalla taikasauvalla. Toinen esimerkki on sana *dzin*, joka tarkoittaa päähän ilmaantuvaa kirkasta ideaa. Lisäksi näillä sanoilla voi olla metalingvistinen tehtävä: jäljitellä alkuperäistä onomatopoeiaa uusien merkitysten luomiseksi. Esimerkiksi *ni bum-bum* tarkoittaa ymmärryksen puutetta. Lopuksi niillä voi olla runollinen tehtävä eli tekstin runollistaminen. Esimerkki: *Štšegolju-korolju ne spalos, ibo v okoško, v venitšeiskoje okno opotšivalni – tuk! tuk! tuk! – stutšala sudba jego otetšesiva* ("Keikarikuningas ei saanut nukuttua, sillä ikkunan läpi makuuhuoneeseen venetsialaisen ikkunan läpi kuului kop! kop! kop! – koputti isänmaansa kohtalo"). Toisessa esimerkissä näkyy tämä sama tehtävä: *Kap... kap... – svintsovymi kapljami padali sekundy* ("Tip... tip... – sekunnit putoilivat kuin lyijypisarat").

Seuraava merkittävä kysymys oli, mitkä ovat näiden sanojen ikonisuuden ja konventionaalisuuden rajat. Ikonisuus vaatii, että näiden sanojen muoto paljastaa niiden merkityksen. Tarkistin assosiaatiotestillä, pystyivätkö toisen kielen puhujat, jotka eivät osaa venäjää, arvaamaan tarkasti heille lausuttujen sanojen merkityksen. Assosiaatiotestien ideana on, että ne paljastavat tietoisien tai alitajuisen ymmärryksen testattavien kohteiden ja vastineeksi syntyvien assosiaatioiden välisestä yhteisestä semanttisesta ytimeistä. Kävi ilmi, että noin kolmasosassa tapauksista merkitys arvattiin oikein. Kun oikein arvattuja sanoja tutkittiin tarkasti, huomattiin, että monet niistä muistuttivat merkitykseltään samankaltaisia sanoja testiin osallistujien äidinkielessä. Esimerkiksi venäjän kielen sanat *fju* tai *svis* luultavasti yhdistettiin suomen kielen sanaan *viuh*, kun testasimme suomea äidinkielenään puhuvia. Tämä havainto osoitti, että puhutun kielen ikonisuus noudattaa jollain tavalla konventionaalisia malleja.

Seuraava koe osoitti kuitenkin, että sekä konventionaalisuus että ikonisuus vaikuttavat siihen, miten venäjän kielen onomatopoeettisia verbi-interjektioita käsitellään. Testasin assosiaatiotestissä käytettyjen tunnusten semanttista läpinäkyvyyttä edelleen silmänliikeseurannalla. Menetelmän perusidea on, että ihmiset ajattelevat ja käsittelevät niitä asioita, joita he katsovat. Tähän tarkoitukseen käytin visuaalisen maailman paradigmaa. Sitä edusti ärsykenäyttö, joka tuli esiin kohdesanan lausumisen jälkeen. Näytöllä oli neljä kuvaa, joista yksi oli kohdesanan semantiikkaa havainnollistava kohdekuva. Muiden kolmen kuvan oli tarkoitus vaikeuttaa oikean vaihtoehdon arvaamista. Asetelmalla lisättiin visuaalinen konteksti

testattujen sanojen kuuloesitykseen. Tulos oli silmiinpistävä – 45 yksikön merkitys 50:stä tunnistettiin 3,5 sekunnissa kunkin sanan kuvasarjan näyttämisen jälkeen. Tämä merkitsee sitä, että kun tuntematon sana lausutaan erillään, kohdekieltä osaamattomat ihmiset pyrkivät selvittämään, mitä sana tarkoittaa. Tämä tehdään sekä etsimällä analogia esimerkiksi omasta kielestä että käyttämällä fonologisia vihjeitä, jotta voidaan luoda viitemalli kielenulkoisiin ilmiöihin. Lapset käyttäytyvät samalla tavalla kieltä oppiessaan. Kun tilanteelle annetaan konteksti eli visuaalinen esitys tapahtumasta, ikoninen kartoitus sanojen äänneasun ja niiden jäljittelemien luonnollisten tosimaailman äänien välillä riittää merkityksen päättelyyn, jopa yhdessä kilpailevien vihjeiden kanssa.

Tutkimuksen loppuvaiheessa tutkin, miten onomatopoeettiset verbi-interjektiot toimivat nykylastenkirjallisuudessa. Käyttötavat ovat siellä laajempia ja monipuolisempia. Vaikuttaa siltä, että kirjailijat eivät käytä näitä sanoja ainoastaan luodakseen yhteyden kielellisten yksiköiden ja tosielämän esineiden tai tapahtumien välille, vaan myös osoittaakseen, että kielellä on mahdollista leikkiä. Tässä mielessä onomatopoeettisten verbi-interjektioden luova ja tekijäkohtainen käyttö varmistetaan niiden uskomattomalla muovautuvuudella ja kontekstiin mukauttavuudella. Esimerkiksi meille jo tuttua sanaa *vžik* ei käytetä hyönteisten surinan ilmaisuun, vaan kuvaamaan kelkkoja, jotka liukuvat mäkeä alas nopeasti: *Teper sanki jehali vot tak – vžiik!* (”Nyt kelkat menivät näin – huiskis!”). Sen muunnelmaa *vžih* käytetään kuvaamaan pesemisen ääniä: *A na moike – vžih! – polivajetsja gruzovik iz šlaga holodnoi vodoi* (”Ja autopesulassa – khhhh! – kuorma-auto kaataa kylmää vettä letkusta päälle”), samoin kuin sana *vžuh* näyttää jälleen edustavan taikuutta: *Užasno interesno prevratitsja v velikana – vžuh* (”On hirvittävän mielenkiintoista muuttua jättiläiseksi – pim”). Lopuksi tulee melko puhekielinen *bdyšš*, joka tarkoittaa törmäämistä johonkin, kuten esimerkeissä: *Poplyla jahta po morju. V dva šteta dognala podvodnuju lodku da prjamo v neje utknulas! Bdyšš!* (”Jahti purjehti merellä. Ja jo hetkessä se saavutti sukellusveneen ja törmäsi siihen! Padam!”) ja *Tut komarik – Bdyšš! – Vrezalsja v okno* (”Ja sitten hyttynen – Padam! – Törmäsi ikkunaan”).¹

Niille, jotka eivät halua pelkistää luonnollista kieltä pelkäksi koodiksi, jota ohjaavat loogiset ja matemaattiset säännöt, sanon, että ei tarvitsekaan tyytyä tällaiseen yksinkertaistamiseen, koska on korkea aika keskustella luonnollisen kielen monimutkaisuudesta. Koska luonnollinen kieli on ihmisyhteisön tuotos, se voidaan tulkita artefaktiksi, joka palvelee erilaisia tarkoituksia. Sen keskeinen tehtävä on toimia viestintävälineenä. Kielenkäyttö on kuitenkin paljon muutakin kuin olla pelkkä signaalinvälittäjä. Se on myös järjestelmä, joka kehittyy ja säätelee itse itseään. Kieli on ihmiskunnan saavutusten arkisto. Se mahdollistaa tiedon tallentamisen ja siirtämisen ihmislajin henkisen kehityksen turvaamiseksi. Luonnolliset kielet voivat myös välittää tunteita, motivoida, inspiroida ja toimia luovuuden lähteenä, mukaan lukien huumori, kuvaannollinen kielenkäyttö, kielipelit, jotka kaikki muodostavat kirjallisuuden ja kulttuurin kudelman. Kieli on ryhmään kuulumisen ja identiteetin perusta. Ja lopuksi: kieli on arvoitus. Vaikka se on ollut tieteen valokeilassa ja aikakautensa kirkkaimpien mielen läpivalaisussa, vieläkin ei ole saatu selvää vastausta siihen, miten lapset oppivat kieltä, ja meillä on hyvin vähän tietoa siitä, mitä tapahtuu kognitiivisten kykyjen kehittymiselle, jos luonnollista kieltä ei omaksuta lapsena.

Yksi asia on käynyt yhä ilmeisemmäksi: esineiden ja käsitteiden nimeäminen ei välttämättä ole pohjimmiltaan niin mielivaltaista kuin on ajateltu. Lapsen on saatava vihjeitä voidakseen murtaa koodin sille, miten kielellisten merkkien muodon ja merkityksen välinen yhteys on rakennettu, ja luodakseen viittauksen sanan ja sen osoittaman esineen tai kohteen välille. Yksi näistä vihjeistä on muu kuin mielivaltainen nimeäminen. Arvoitus on helpompi ratkaista, jos

ymmärtää sen taustalla olevan mallin. Siksi tieteen piirissä samankaltaisuuteen perustuvan muodon ja merkityksen välisten sidosten havaitseminen voi olla avain sen ymmärtämiseen, miten ihmiset ylipäättään oppivat puhumaan. Tällaisten kokonaisuuksien tavanomaisempien tehtävien tutkiminen puolestaan on avain luovan, metaforisen ja abstraktin kielenkäytön ymmärtämiseen – eli sen kielenkäytön, johon ihminen siirtyy kasvaessaan.

Viitteet

- 1 Esimerkit ovat kirjoista: Julija Simbirskaja: *Bolšaja kniga prirody* (”Suuri luontokirja”, 2020); Anastasija Orlova: *Gruzovik i pritsep jedut v komandirovku* (”Kuorma-auto ja perävaunu menossa työmatkalle”, 2022); Julija Simbirskaja: *Feja Fialka, koldunja Kalendula i ohapka medvedei* (”Keiju Violetti, velho Kehäkukka ja karhujoukkio”, 2021); Anna Anisimova: *Kapitan Borštš* (”Kapteeni Borssikeitto”, 2018) ja Maša Rupasova: *Ne deti, a slony, ili Vse v sad!* (”Ei lapsia, mutta norsuja tai Kaikki heti puutarhaan”, 2017).

MA Oksana Kanervan venäjän kielen alaan kuuluva väitöskirja *Russkije zvukopodražatelnye glagolnyje meždometija v svete eksperimentalnyh i korpusnyh dannyh* tarkastettiin lauantaina 27.5.2023 Helsingin yliopistossa. Vastaväittäjänä toimi professori Zinaida Sabitova (City University of New York) ja kustoksena professori Johanna Viimaranta. Väitöskirja on ladattavissa: <<https://helda.helsinki.fi/items/a47eb9c5-a816-4f7d-b7a2-96fceb105f62>